

DOKUMENTY TÝKAJÍCÍ SE ZÁVAŽNĚJŠÍCH TRESTNÝCH ČINŮ ZVEŘEJNĚNÉ R. 2010

Převzato z webu Apoštolského stolce
http://www.vatican.va/resources/index_it.htm [cit. 17. 7. 2010]

(1) Příručka k porozumění základům řízení na Kongregaci pro nauku víry ve věci obvinění ze sexuálního zneužívání (zveřejněný na webu Apoštolského stolce dne 12. dubna 2010; původ z r. 2003)

Guide to Understanding Basic CDF Procedures concerning Sexual Abuse Allegations

The applicable law is the *Motu Proprio Sacramentorum sanctitatis tutela* (MP SST) of 30 April 2001 together with the 1983 Code of Canon Law. This is an introductory guide which may be helpful to lay persons and non-canonists.

A: Preliminary Procedures

The local diocese investigates every allegation of sexual abuse of a minor by a cleric.

If the allegation has a semblance of truth the case is referred to the CDF. The local bishop transmits all the necessary information to the CDF and expresses his opinion on the procedures to be followed and the measures to be adopted in the short and long term.

Civil law concerning reporting of crimes to the appropriate authorities should always be followed.

During the preliminary stage and until the case is concluded, the bishop may impose precautionary measures to safeguard the community, including the victims. Indeed, the local bishop always retains power to protect children by restricting the activities of any priest in his diocese. This is part of his ordinary authority, which he is encouraged to exercise to whatever extent is necessary to assure that children do not come to harm, and this power can be exercised at the bishop's discretion before, during and after any canonical proceeding.

B: Procedures authorized by the CDF

The CDF studies the case presented by the local bishop and also asks for supplementary

Příručka k porozumění základům řízení na Kongregaci pro nauku víry ve věci obvinění ze sexuálního zneužívání

Právním základem je *motu proprio Sacramentorum sanctitatis tutela* (dále jen „MP SST“) ze 30. dubna 2001 spolu s Kodexem kanonického práva z r. 1983. Tato příručka může sloužit pro laiky a nekanonisty jako užitečné uvedení do problematiky.

A. Předběžné šetření

Místní diecéze prošetří každé obvinění klerika ze sexuálního zneužívání nezletilého.

Jestliže se obvinění jeví pravděpodobným, případ je třeba oznámit Kongregaci pro nauku víry (dále jen „kongregace“). Diecézní biskup zašle všechny potřebné informace na kongregaci a vyjádří své mínění ohledně dalšího postupu a krátkodobých i dlouhodobých opatření, která se mají učinit.

Vždy je nutno dodržet světské právo týkající se oznamování trestných činů příslušné autoritě.

Během přípravné fáze a až do ukončení řízení může biskup uložit předběžná opatření pro ochranu společnosti včetně obětí. Diecézní biskup má totiž vždy pravomoc, aby vždy chránil děti omezením aktivity kteréhokoli kněze ve své diecézi. Je to součástí jeho řádné moci, kterou má užít v rozsahu potřebném k zajištění toho, aby dětem nebyla působena škoda, a dle svého uvážení ji může vykonávat před každým kanonickým řízením, během něho i po něm.

B. Řízení v kompetenci kongregace

Kongregace prostuduje případ předložený diecézním biskupem a také si vyžádá, je-li to

information where necessary.

The CDF has a number of options:

B1 Penal Processes

The CDF may authorize the local bishop to conduct a judicial penal trial before a local Church tribunal. Any appeal in such cases would eventually be lodged to a tribunal of the CDF.

The CDF may authorize the local bishop to conduct an administrative penal process before a delegate of the local bishop assisted by two assessors. The accused priest is called to respond to the accusations and to review the evidence. The accused has a right to present recourse to the CDF against a decree condemning him to a canonical penalty. The decision of the Cardinals members of the CDF is final.

Should the cleric be judged guilty, both judicial and administrative penal processes can condemn a cleric to a number of canonical penalties, the most serious of which is dismissal from the clerical state. The question of damages can also be treated directly during these procedures.

B2 Cases referred directly to the Holy Father

In very grave cases where a civil criminal trial has found the cleric guilty of sexual abuse of minors or where the evidence is overwhelming, the CDF may choose to take the case directly to the Holy Father with the request that the Pope issue a decree of "ex officio" dismissal from the clerical state. There is no canonical remedy against such a papal decree.

The CDF also brings to the Holy Father requests by accused priests who, cognizant of their crimes, ask to be dispensed from the obligation of the priesthood and want to return to the lay state. The Holy Father grants these requests for the good of the Church ("pro bono Ecclesiae").

B3 Disciplinary Measures

In cases where the accused priest has admitted to his crimes and has accepted to live a life of prayer and penance, the CDF authorizes the local bishop to issue a decree prohibiting or restricting the public ministry of such a priest. Such decrees are imposed through a penal precept which would entail a canonical penalty for a violation of the conditions of the decree,

třeba, další informace.

Kongregace může postupovat více způsoby:

B1 Trestní řízení

Kongregace může pověřit diecézního biskupa, aby vedl trestní soudní řízení u diecézního církevního soudu. Každé případné odvolání v těchto případech musí být předloženo soudu kongregace.

Kongregace může pověřit diecézního biskupa, aby vedl správní trestní řízení před delegátem diecézního biskupa, jemuž asistují dva přísedící. Obviněný kněz je předvolán, aby se vyjádřil k obžalobě a k důkazům. Obviněný má právo podat správní odvolání proti rozhodnutí o uložení kanonického trestu ke kongregaci. Rozhodnutí kardinálů-členů kongregace je konečné.

Pokud je duchovní shledán vinným, lze mu jak soudním, tak správním trestním řízením uložit řadu kanonických trestů, z nichž je nejzávažnější propuštění z duchovního stavu. V rámci tohoto řízení může být také přímo projednávána otázka škody.

B2 Případy předložené přímo Svatému otci

Ve velmi závažných případech, kde světský soud shledal duchovního vinným ze sexuálního zneužívání nebo kde jsou nezvratné důkazy, může kongregace zvolit předložení případu přímo Svatému otci s žádostí, aby papež vydal své rozhodnutí „ex officio“ o propuštění z duchovního stavu. Proti takovému papežskému rozhodnutí neexistuje žádný kanonický opravný prostředek.

Kongregace také předloží Svatému otci žádosti obviněných kněží, kteří s vědomím svého provinění žádají o dispens od závazků plynoucích z kněžského svěcení a chtějí přejít do laického stavu. Svatý otec vyhoví takovým žádostem pro dobro církve („pro bono Ecclesiae“).

B3 Disciplinární opatření

V případech, kdy obviněný kněz přizná svou vinu a přijme život v modlitbě a pokání, kongregace pověří diecézního biskupa, aby mu vystavil dekret, kterým zakáže nebo omezí veřejnou službu takového kněze. Takový dekret je udělen formou trestního příkazu obsahujícího kanonické tresty za porušení podmínek dekretu, nevyjímaje propuštění z duchovního stavu. Proti

not excluding dismissal from the clerical state. Administrative recourse to the CDF is possible against such decrees. The decision of the CDF is final.

C. Revision of MP SST

For some time the CDF has undertaken a revision of some of the articles of Motu Proprio *Sacramentorum sanctitatis tutela*, in order to update the said Motu Proprio of 2001 in the light of special faculties granted to the CDF by Popes John Paul II and Benedict XVI. The proposed modifications under discussion will not change the above-mentioned procedures (A, B1-B3).

takovému dekretu je přípustné správní odvolání ke kongregaci. Rozhodnutí kongregace je konečné.

C. Revize MP SST

Na kongregaci probíhá revize některých článků motu proprio *Sacramentorum sanctitatis tutela* s cílem přizpůsobit uvedené motu proprio z r. 2001 dnešním podmínkám s ohledem na speciální zmocnění udělená kongregaci papežem Janem Pavlem II. a Benediktem XVI. Navrhované úpravy, které jsou předmětem diskusí, nepřinesou změny výše uvedené procedury (A, B1 až B3).

**(2) List Kongregace pro nauku víry z 21. května 2010
(zveřejněný dne 15. července 2010)**

**CONGREGAZIONE PER LA DOTTRINA
DELLA FEDE**

**LETTERA AI VESCOVI DELLA CHIESA
CATTOLICA E AGLI ALTRI ORDINARI E
GERARCHI INTERESSATI CIRCA LE
MODIFICHE INTRODOTTE NELLA
LETTERA APOSTOLICA MOTU PROPRIO
DATA SACRAMENTORUM SANCTITATIS
TUTELA**

A distanza di nove anni dalla promulgazione della Lettera Apostolica Motu Proprio data «*Sacramentorum sanctitatis tutela*», concernente le *Normae de gravioribus delictis riservati alla Congregazione per la Dottrina della Fede*, questo Dicastero ha ritenuto necessario procedere ad una riforma del testo normativo citato, emendandolo non nella sua interezza, bensì solamente in alcune sue parti, al fine di migliorarne l'operatività concreta.

Dopo un attento e accurato studio delle riforme proposte, i Padri della Congregazione per la Dottrina della Fede sottoponevano al Romano Pontefice il risultato delle proprie determinazioni che, con decisione del 21 maggio 2010, lo stesso Sommo Pontefice approvava, ordinandone la promulgazione.

Alla presente Lettera è allegata una breve Relazione in cui vengono esposti gli emendamenti apportati al testo della normativa sopra indicata, ciò al fine di rendere più immediatamente individuabili gli stessi.

Dal Palazzo del Sant'Uffizio, 21 maggio 2010

William Card. Levada
Prefetto

Luis Francisco Ladaria Ferrer
Segretario

KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY

**LIST BISKUPŮM KATOLICKÉ CÍRKVE
A OSTATNÍM ZAJINTERESOVANÝM
ORDINÁŘŮM A HIERARCHŮM VE VĚCI
ZMĚN APOŠTOLSKÉHO LISTU
VYDANÉHO Z VLASTNÍHO POPUDU
(MOTU PROPRIO) SACRAMENTORUM
SANCTITATIS TUTELA**

Po devíti letech od promulgace apoštolského listu daného z vlastního popudu (motu proprio) „*Sacramentorum sanctitatis tutela*“, týkajícího se *Norem o závažnějších trestných činech vyhrazených Kongregaci pro nauku víry*, považuje toto dikasterium za nutné přistoupit k reformě výše uvedeného normativního textu a novelizovat jej nikoli jako celek, ale pouze v některých jeho částech, za účelem vylepšit jeho použití v praxi.

Po pozorném a důkladném prostudování navržených úprav předložili kardinálové Kongregace pro nauku víry papeži výsledek svého projednání, který papež svým rozhodnutím z 21. května 2010 schválil a nařídil vyhlásit.

K tomuto listu je přiložena krátká zpráva, která představuje změny výše uvedeného normativního textu s účelem dosáhnout toho, aby co nejdříve vešly ve známost.

V paláci Svatého oficia dne 21. května 2010.

William kard. Levada
prefekt

Luis Francisco Ladaria Ferrer
sekretář

**(3) Normy pro projednávání závažnějších trestných činů vyhrazených
Kongregaci pro nauku víry z 21. května 2010
(zveřejněné dne 15. července 2010)**

**Pars Prima
NORMAE SUBSTANTIALES**

Art. 1

§ 1. Congregatio pro Doctrina Fidei, ad normam art. 52 Constitutionis Apostolicae *Pastor bonus*,¹ cognoscit delicta contra fidem et delicta graviora, tum contra mores tum in sacramentorum celebratione commissa atque, ubi opus fuerit, ad canonicas sanctiones declarandas aut irrogandas ad normam iuris, sive communis sive proprii, procedit, salva competentia Paenitentiarie Apostolicae² et firma manente *Agendi ratio in doctrinarum examine*.³

¹ IOANNES PAULUS PP. II, *Constitutio apostolica Pastor bonus, De Romana Curia*, 28 iunii 1988, art. 52, in AAS 80 (1988) 874: «Delicta contra fidem necnon graviora delicta, tum contra mores tum in sacramentorum celebratione commissa, quae ipsi delata fuerint, cognoscit atque, ubi opus fuerit, ad canonicas sanctiones declarandas aut irrogandas ad normam iuris, sive communis sive proprii, procedit».

² IOANNES PAULUS PP. II, *Constitutio apostolica Pastor bonus, De Romana Curia*, 28 iunii 1988, art. 118, in AAS 80 (1988) 890: «Pro foro interno, tum sacramentali tum non sacramentali, absolutiones, dispensationes, commutationes, sanationes, condonationes aliasque gratias eadem largitur».

³ CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, *Agendi ratio in doctrinarum examine*, 29 iunii 1997, in AAS 89 (1997) 830-835.

§ 2. In delictis de quibus in § 1 Congregationi pro Doctrina Fidei ius est, de mandato Romani Pontificis, iudicandi Patres Cardinales, Patriarchas, Legatos Sedis Apostolicae, Episcopos, necnon alias personas physicas de quibus in can. 1405 § 3⁴ *Codici Iuris Canonici* et in can. 1061⁵ *Codici Canonum Ecclesiarum Orientalium*.

⁴ *Codex Iuris Canonici*, can. 1405 — § 3. Rotae Romanae reservatur iudicare:

1° Episcopos in contentiosis, firmo praescripto can. 1419 § 2;

2° Abbatem primatem, vel Abbatem superiorem congregationis monasticae, et supremum Moderatorem institutorum religiosorum iuris pontificii;

3° dioeceses aliasve personas ecclesiasticas, sive physicas sive iuridicas, quae Superiorem infra Romanum Pontificem non habent.

⁵ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1061 — Coram tribunalibus Sedis Apostolicae conveniri debent personae, quae auctoritatem superiorem infra Romanum Pontificem non habent, sive sunt personae

**Část první
HMOTNĚPRÁVNÍ NORMY**

Čl. 1

§ 1. Kongregace pro nauku víry projednává dle normy čl. 52 apoštolské konstituce *Pastor bonus*¹ trestné činy proti víře a závažnější trestné činy jak proti mravům, tak spáchané v rámci slavení svátostí, a taktéž – pokud je třeba – přistupuje podle předpisů obecného i vlastního práva k vyhlášení nebo udělení kanonických sankcí, a to při zachování kompetence Apoštolské penitenciárie² a bez újmy předpisů *Procedury pro zkoumání nauky*.³

¹ JAN PAVEL II. *Apoštolská konstituce Pastor bonus o Římské kurii* (28. 6. 1988), čl. 52. In AAS 80 (1988), s. 874: „Projednává trestné činy proti víře a závažnější trestné činy jak proti mravům, tak spáchané v rámci slavení svátostí, které jí byly oznámeny, a taktéž – pokud je třeba – přistupuje podle předpisů jak obecného, tak vlastního práva k vyhlášení nebo udělení kanonických sankcí.“

² JAN PAVEL II. *Apoštolská konstituce Pastor bonus o Římské kurii* (28. 6. 1988), čl. 118. In AAS 80 (1988), s. 890: „Ve vnitřním oboru svátostném i nepsátostném uděluje prominutí, dispenze, záměny, sanace, odpuštění a jiné výhody.“

³ KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. *Procedura pro zkoumání nauky* (29. 6. 1997). In AAS 89 (1997), s. 830–835.

§ 2. V oblasti trestných činů popsaných v § 1 má Kongregace pro nauku víry právo soudit na základě papežského zmocnění kardinály, patriarchy, legáty Apoštolského stolce, biskupy a další fyzické osoby uvedené v kán. 1405 § 3⁴ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1061⁵ *Kodexu kánonů východních církví*.

⁴ *Kodex kanonického práva*, kán. 1405 – § 3. Římské rotě je vyhrazeno soudit:

1° biskupy ve sporných věcech, při zachování kán. 1419 § 2;

2° opata primase nebo opata představeného mnišské kongregace a nejvyššího představeného řeholních institutů papežského práva;

3° diecéze nebo jiné církevní osoby, at' fyzické nebo právnické, které po papeži nemají nižšího představeného.

⁵ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1061 – K soudům Apoštolského stolce se musí dostavit osoby, které po papeži nemají nižšího představeného, jak fyzické osoby nemající biskupské svěcení, tak právnické osoby,

physicae in ordine episcopatus non constitutae sive sunt personae iuridicae salvo can. 1063 § 4 nn. 3 et 4.

§ 3. Delicta reservata de quibus in § 1 Congregatio pro Doctrina Fidei cognoscit ad normam articulorum qui sequuntur.

Art. 2

§ 1. Delicta contra fidem, de quibus in art. 1, sunt haeresis, apostasia atque schisma, ad normam cann. 751⁶ et 1364⁷ *Codicis Iuris Canonici* et cann. 1436 § 1⁸ et 1437⁹ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*.

⁶ *Codex Iuris Canonici*, can. 751 — Dicitur haeresis, pertinax, post receptum baptismum, alicuius veritatis fide divina et catholica credendae denegatio, aut de eadem pertinax dubitatio; apostasia, fidei christianae ex toto repudiatio; schisma, subiectionis Summo Pontifici aut communionis cum Ecclesiae membris eidem subditis detrectatio.

⁷ *Codex Iuris Canonici*, can. 1364 — § 1. Apostata a fide, haereticus vel schismaticus in excommunicationem latae sententiae incurrit, firmo praescripto can. 194, § 1, n. 2; clericus praeterea potest poenis, de quibus in can. 1336, § 1, nn. 1, 2 et 3, puniri. — § 2. Si diuturna contumacia vel scandali gravitas postulet, aliae poenae addi possunt, non excepta dimissione e statu clericali.

[*Codex Iuris Canonici*, can. 194 — § 1. Ipso iure ab officio ecclesiastico amovetur: ... 2° qui a fide catholica aut a communione Ecclesiae publice defecerit; ...]

Codex Iuris Canonici, can. 1336 — § 1. Poenae expiatoriae, quae delinquentem afficere possunt aut in perpetuum aut in tempus praefinitum aut in tempus indeterminatum, praeter alias, quas forte lex constituerit, hae sunt: 1° prohibitio vel praescriptio commorandi in certo loco vel territorio; 2° privatio potestatis, officii, muneris, iuris, privilegii, facultatis, gratiae, tituli, insignis, etiam mere honorifici; 3° prohibitio ea exercendi, quae sub n. 2 recensentur, vel prohibitio ea in certo loco vel extra certum locum exercendi; quae prohibitiones numquam sunt sub poena nullitatis; ...]

⁸ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1436 — § 1. Qui aliquam veritatem fide divina et catholica credendam denegat vel eam in dubium ponit aut fidem christianam ex toto repudiat et legitime monitus non resipiscit, ut haereticus aut apostata excommunicatione maiore puniatur, clericus praeterea aliis poenis puniri potest non exclusa depositione.

⁹ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1437 — Qui subiectionem supremae Ecclesiae auctoritati aut communionem cum christifidelibus eidem subiectis detrectat et legitime monitus oboedientiam non praestat, ut schismaticus excommunicatione maiore puniatur.

§ 2. In casibus de quibus in § 1 Ordinarii vel Hierarchae est, ad normam iuris, excommunicationem latae sententiae, si casus ferat, remittere, processum sive iudiciale in prima instantia sive per decretum extra iudicium agere, salvo iure appellandi seu recurrendi ad Congregationem pro Doctrina Fidei.

při zachování kán. 1063 § 4 odst. 3 a 4.

§ 3. Vyhrazené trestné činy, o nichž v § 1, projednává Kongregace pro nauku víry podle předpisů následujících článků.

Čl. 2

§ 1. Trestné činy proti víře, uvedené v čl. 1, jsou hereze, apostaze a schisma, o nichž pojednávají ustanovení kán. 751⁶ a 1364⁷ *Kodexu kanonického práva* a kán. 1436 § 1⁸ a 1437⁹ *Kodexu kánonů východních církví*.

⁶ *Kodex kanonického práva*, kán. 751 – Bludem se nazývá tvrdošíjné popírání některé pravdy, kterou je nutno věřit vírou božskou a katolickou, nebo tvrdošíjné pochybování o ní po přijetí křtu; odpad od víry je odmítnutí křesťanské víry jako celku; rozkol (schisma) je odmítnutí podřízenosti papeži nebo odmítnutí společenství s členy církve papeži podřízenými.

⁷ *Kodex kanonického práva*, kán. 1364 – § 1. Odpadlý od víry, bludař a rozkolník upadají do samočinné exkomunikace, při zachování kán. 194 § 1 odst. 2; duchovní může kromě toho být potrestán ještě podle kán. 1336 § 1 odst. 1, 2 a 3. – § 2. Jestliže to vyžaduje dlouho trvající zatvrzelost nebo závažné pohoršení, je možno uložit další tresty včetně propuštění z duchovního stavu.

[*Kodex kanonického práva*, kán. 194 – § 1. Samým právem je z církevního úřadu odstraněn: ... 2° kdo veřejně odpadl od katolické víry nebo od společenství církve; ...]

Kodex kanonického práva, kán. 1336 – § 1. Pořádkové tresty, které mohou postihnout viníka buď natrvalo, nebo na dobu určitou nebo neurčitou, jsou kromě jiných, které případně stanovil zákon: 1° zákaz nebo příkaz pobývat na určitém místě nebo území; 2° zbavení moci, úřadu, úkolu, práva, privilegia, zmocnění, výhody, titulu, vyznamenání, i pouze čestného; 3° zákaz vykonávat, co je uvedeno v odst. 2, nebo zákaz toho na určitém místě nebo mimo určité místo; tyto zákazy nemají nikdy za následek neplatnost; ...]

⁸ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1431 – § 1. Kdo popírá nebo zpochybňuje některou pravdu, kterou je nutno věřit vírou božskou a katolickou, nebo odmítá křesťanskou víru jako celek, a po zákonném napomenutí se nenapraví, ať je jako bludař nebo odpadlý od víry potrestán velkou exkomunikací; duchovní kromě toho může být potrestán dalšími tresty, nevyjímaje zbavení duchovenské hodnosti.

⁹ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1437 – Kdo odmítá podřízenost papeži nebo společenství s katolíky jemu podřízenými a po zákonném napomenutí neprokáže poslušnost, ať je jako rozkolník potrestán velkou exkomunikací

§ 2. V případech uvedených v § 1 přísluší ordináři nebo hierarchovi dle norem práva prominout samočinnou exkomunikací, pokud nastala, a konat buď soudní proces v první instanci, nebo uložit trest mimosoudním rozhodnutím, při zachování práva na odvolání ke Kongregaci pro nauku víry.

Art. 3

§ 1. Delicta graviora contra sanctitatem augustissimi Eucharistiae Sacrificii et sacramenti, Congregationi pro Doctrina Fidei cognoscendo reservata, sunt:

1° abductio vel retentio in sacrilegum finem, aut abiectio consecratarum specierum,¹⁰ de quibus in can. 1367¹¹ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1442¹² *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*;

2° attentatio liturgicae eucharistici Sacrificii actionis, de qua in can. 1378 § 2 n. 1¹³ *Codicis Iuris Canonici*;

3° simulatio liturgicae eucharistici Sacrificii actionis, de qua in can. 1379¹⁴ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1443¹⁵ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*;

4° vetita in can. 908¹⁶ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 702¹⁷ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium* eucharistici Sacrificii concelebratio, de qua in can. 1365¹⁸ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1440¹⁹ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*, una cum ministris communitatum ecclesialium, qui successionem apostolicam non habent nec agnoscunt ordinationis sacerdotalis sacramentalem dignitatem.

¹⁰ PONTIFICIUM CONSILIUM DE LEGUM TEXTIBUS INTERPRETANDIS, *Responsio ad propositum dubium*, 4 iunii 1999 in AAS 91 (1999) 918.

D. Utrum in can. 1367 CIC et 1442 CCEO verbum «abicere» intellegatur tantum ut actus prociendi necne.

R. Negative et ad tentum.

Mens est quamlibet actionem Sacras Species voluntarie et graviter despicientem censendam esse inclusam in verbo «abicere».

¹¹ *Codex Iuris Canonici*, can. 1367 — Qui species consecratas abicit aut in sacrilegum finem abducit vel retinet, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit; clericus praeterea alia poena, non exclusa dimissione e statu clericali, puniri potest.

¹² *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1442 — Qui Divinam Eucharistiam abicit aut in sacrilegum finem abduxit vel retinuit, excommunicatione maiore puniatur et, si clericus est, etiam aliis poenis non exclusa depositione.

¹³ *Codex Iuris Canonici*, can. 1378 — § 2. In poenam latae sententiae interdicti vel, si sit clericus, suspensionis incurrit:

1° qui ad ordinem sacerdotalem non promotus liturgicam eucharistici Sacrificii actionem attentat...

¹⁴ *Codex Iuris Canonici*, can. 1379 — Qui, praeter casus de quibus in can. 1378, sacramentum se administrare simulat, iusta poena puniatur.

¹⁵ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1443 — Qui Divinae Liturgiae vel aliorum sacramentorum celebrationem simulavit, congrua poena puniatur non exclusa excommunicatione maiore.

¹⁶ *Codex Iuris Canonici*, can. 908 — Sacerdotibus

Čl. 3

§ 1. Závažnější trestné činy proti svatosti nejvznešenější oběti Eucharistie, jejichž projednávání je vyhrazeno Kongregaci pro nauku víry, jsou:

1. odnesení nebo ponechání si eucharistických způsob ke svatokrádežným účelům nebo jejich pohazení,¹⁰ o nichž pojednává kán. 1367¹¹ *Kodexu kanonického práva* a kán. 1442¹² *Kodexu kánonů východních církví*;

2. pokus sloužit mši, o němž pojednává kán. 1378 § 2 odst. 1¹³ *Kodexu kanonického práva*;

3. předstírání sloužení mše, o němž pojednává kán. 1379¹⁴ *Kodexu kanonického práva* a kán. 1443¹⁵ *Kodexu kánonů východních církví*;

4. spoluslavení mše, zakázané v kán. 908¹⁶ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 702¹⁷ *Kodexu kánonů východních církví*, se služebníky církevních společenství nemajících apoštolskou posloupnost a neuznávajících svátostnou důstojnost kněžského svěcení, o čemž pojednává kán. 1365¹⁸ *Kodexu kanonického práva* a kán. 1440¹⁹ *Kodexu kánonů východních církví*.

¹⁰ PAPEŽSKÁ RADA PRO VÝKLAD LEGISATIVNÍCH TEXTŮ. *Odpověď na předloženou pochybnost* (4. 6. 1999). In AAS 91 (1999) 918.

D. Zda výraz „pohodit“ užitý v kán. 1367 CIC a 1442 CCEO se rozumí pouze jako úkon odhození, nebo ne.

R. Negativně a dle významu.

Význam je ten, že ve slovesu „pohodit“ je třeba považovat za zahrnuto veškeré jednání, které vyjadřuje dobrovolné a závažné pohrdání posvátnými způsoby.

¹¹ *Kodex kanonického práva*, kán. 1367 – Kdo pohodí eucharistické způsoby nebo kdo je odnese nebo si je ponechá k svatokrádežnému účelu, upadá do samočinné exkomunikace, vyhrazené Apoštolskému stolci; duchovnímu může být mimoto uložen další trest včetně propuštění z duchovního stavu.

¹² *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1437 – Kdo božskou Eucharistii pohodí nebo kdo ji odnese nebo si ji ponechá k svatokrádežnému účelu, ať je potrestán velkou exkomunikací, a je-li duchovním, také dalšími tresty, nevyjímaje zbavení duchovenské hodnosti.

¹³ *Kodex kanonického práva*, kán. 1378 – § 2. Do samočinného trestu interdictu nebo, jde-li o duchovního, do samočinné suspenze upadá:

1° kdo se bez kněžského svěcení pokouší sloužit mši...

¹⁴ *Kodex kanonického práva*, kán. 1379 – Kdo kromě případů, o nichž v kán. 1378, předstírá udělení svátosti, bude potrestán spravedlivým trestem.

¹⁵ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1443 – Kdo předstírá sloužení božské liturgie nebo jiných svátostí, ať je potrestán náležitým trestem, nevyjímaje velkou exkomunikací.

¹⁶ *Kodex kanonického práva*, kán. 908 – Katolickým

catholicis vetitum est una cum sacerdotibus vel ministris Ecclesiarum communitatumve ecclesialium plenam communionem cum Ecclesia catholica non habentium, Eucharistiam concelebrare.

¹⁷ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 702 — Sacerdotes catholici vetiti sunt una cum sacerdotibus vel ministris acatholicis Divinam Liturgiam concelebrare.

¹⁸ *Codex Iuris Canonici*, can. 1365 — Reus vetitae communicationis in sacris iusta poena puniatur.

¹⁹ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1440 — Qui normas iuris de communicatione in sacris violat, congrua poena puniri potest.

§ 2. Congregationi pro Doctrina Fidei reservatur quoque delictum quod consistit in consecratione in sacrilegum finem unius materiae vel utriusque in eucharistica celebratione, aut extra eam.²⁰ Qui hoc delictum pataverit, pro gravitate criminis puniatur, non exclusa dimissione vel depositione.

²⁰ *Codex Iuris Canonici*, can. 927 — Nefas est, urgente etiam extrema necessitate, alteram materiam sine altera, aut etiam utramque extra eucharisticam celebrationem, consecrare.

Art. 4

§ 1. Delicta graviora contra sanctitatem sacramenti Paenitentiae, Congregationi pro Doctrina Fidei cognoscendo reservata, sunt:

1° absolutio complicitis in peccato contra sextum Decalogi praeceptum, de qua in can. 1378 § 1²¹ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1457²² *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*;

2° attentatio sacramentalis absolutionis vel vetita confessionis auditio de quibus in can. 1378 § 2 n. 2²³ *Codicis Iuris Canonici*;

3° simulatio sacramentalis absolutionis de qua in can. 1379²⁴ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1443²⁵ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*;

4° sollicitatio in actu vel occasione vel praetextu confessionis ad peccatum contra sextum Decalogi praeceptum, de qua in can. 1387²⁶ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1458²⁷ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*, si ad peccandum cum ipso confessario dirigitur;

5° violatio directa et indirecta sigilli sacramentalis, de qua in can. 1388 § 1²⁸ *Codicis Iuris Canonici* et in can. 1456 § 1²⁹ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*.

²¹ *Codex Iuris Canonici*, can. 1378 — § 1. Sacerdos qui contra praescriptum can. 977 agit, in excommunicationem latae sententiae Sedis Apostolicae reservatam incurrit. [*Codex Iuris Canonici*, can. 977— Absolutio complicitis in peccato contra sextum Decalogi

kněžím je zakázáno spoluslavit eucharistii s kněžími nebo duchovními nebo služebníky církví a církevních společenství, která nejsou v plném společenství s katolickou církví.

¹⁷ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 702 — Katolickým kněžím je zakázáno spoluslavit Božskou liturgií s nekatolickými kněžími nebo služebníky.

¹⁸ *Kodex kanonického práva*, kán. 751 — Kdo se proviní účastí na zakázaném společenství v bohoslužebných úkonech, bude potrestán spravedlivým trestem.

¹⁹ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1440 — Kdo poruší předpisy o účasti na společenství v bohoslužebných úkonech, ať je potrestán náležitým trestem.

§ 2. Kongregaci pro nauku víry je též vyhrazen trestný čin spočívající v předpodstatnění jedné látky bez druhé nebo obou se svatokrátelným účelem jak ve mši, tak mimo ni.²⁰ Kdo by se dopustil tohoto trestného činu, ať je potrestán podle závažnosti zločinu, nevyjímaje propuštění z duchovního stavu nebo zbavení duchovenské hodnosti.

²⁰ *Kodex kanonického práva*, kán. 927 — Je zcela nepřijatelné, a to i v případě krajní nutnosti, předpodstatnit jednu látku bez druhé nebo obě mimo mši.

Čl. 4.

§ 1. Závažnější trestné činy proti vznešenosti svátosti pokání, jejichž projednávání je vyhrazeno Kongregaci pro nauku víry, jsou:

1. rozhřešení spoluviníka hříchu proti šestému přikázání Desatera, o němž v kán. 1378 § 1²¹ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1457²² *Kodexu kánonů východních církví*;

2. pokus o svátostné rozhřešení nebo zakázané vyslechnutí svátostného vyznání hříchů, o němž v kán. 1378 § 2 odst. 2²³ *Kodexu kanonického práva*;

3. předstírání svátostného rozhřešení, o němž v kán. 1379²⁴ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1443²⁵ *Kodexu kánonů východních církví*;

4. svádění k hříchu proti šestému přikázání Desatera při udílení nebo u příležitosti nebo pod záminkou svátosti pokání, o němž v kán. 1387²⁶ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1458²⁷ *Kodexu kánonů východních církví*, pokud je zaměřeno ke hříchu se samotným zpovědníkem;

5. přímé nebo nepřímé porušení svátostného tajemství, o němž v kán. 1388 § 1²⁸ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1456 § 1²⁹ *Kodexu kánonů východních církví*.

²¹ *Kodex kanonického práva*, kán. 1378 — Kněz, který by porušil ustanovení kán. 977, upadá do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci. [*Kodex kanonického práva*, kán. 977 — Rozhřešení spoluviníka hříchu proti šestému přikázání Desatera je neplatné,

praeceptum invalida est, praeterquam in periculo mortis.]

²² *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1457 — Sacerdos, qui complicem in peccato contra castitatem absolvit, excommunicatione maiore puniatur firmo can. 728 § 1, n. 2. [*Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 728 — §1. Sedi Apostolicae reservatur absolvere a sequentibus peccatis: ... 2° absolutionis complicis in peccato contra castitatem.]

²³ *Codex Iuris Canonici*, can. 1378 — § 2. In poenam latae sententiae interdicti vel, si sit clericus, suspensionis incurrit: ... 2° qui, praeter casum de quo in § 1, cum sacramentalem absolutionem dare valide nequeat, eam impertire attentat, vel sacramentalem confessionem audit.

²⁴ *Codex Iuris Canonici*, can. 1379 — Qui, praeter casus de quibus in can. 1378, sacramentum se administrare simulat, iusta poena puniatur.

²⁵ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1443 — Qui Divinae Liturgiae vel aliorum sacramentorum celebrationem simulavit, congrua poena puniatur non exclusa excommunicatione maiore.

²⁶ *Codex Iuris Canonici*, can. 1387 — Sacerdos, qui in actu vel occasione vel praetextu confessionis poenitentem ad peccatum contra sextum Decalogi praeceptum sollicitat, pro delicti gravitate, suspensione, prohibitionibus, privationibus puniatur, et in casibus gravioribus dimittatur e statu clericali.

²⁷ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1458 — Sacerdos, qui in actu vel occasione vel praetextu confessionis poenitentem ad peccatum contra castitatem sollicitavit, congrua poena puniatur non exclusa depositione.

²⁸ *Codex Iuris Canonici*, can. 1388 — § 1. Confessarius, qui sacramentale sigillum directe violat, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit; qui vero indirecte tantum, pro delicti gravitate puniatur.

²⁹ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1456 — § 1. Confessarius, qui sacramentale sigillum directe violavit, excommunicatione maiore puniatur firmo can. 728, § 1, n. 1; si vero alio modo hoc sigillum fregit, congrua poena puniatur. [*Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 728 — §1. Sedi Apostolicae reservatur absolvere a sequentibus peccatis: 1° directae violationis sigilli sacramentalis; ...]

§ 2. Firmo praescripto § 1 n. 5, Congregationi pro Doctrina Fidei reservatur quoque delictum gravius quod consistit in captione quovis technico instrumento facta aut in evulgatione communicationis socialis mediis malitiose peracta rerum quae in sacramentali confessione, vera vel ficta, a confessario vel a poenitente dicuntur.³⁰ Qui hoc delictum patnaverit, pro gravitate criminis puniatur, non exclusa, si clericus est, dimissione vel depositione.

³⁰ CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, *Decretum de sacramenti Poenitentiae dignitate tuenda*, 23 septembris 1988, in AAS 80 (1988) 1367.

kromě případu nebezpečí smrti.]

²² *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1457 – Kněz, který by rozhřešil spoluvíníka ve hříchu proti čistotě, ať je potrestán velkou exkomunikací, při zachování kán. 728 § 1 odst. 2. [*Kodex kánonů východních církví*, kán. 728 – § 1. Apoštolskému stolci je vyhrazeno rozhřešení od těchto hříchů: ... 2° rozhřešení spoluvíníka ve hříchu proti čistotě.]

²³ *Kodex kanonického práva*, kán. 1378 – § 2. Do trestu samočinného interdiktů nebo, jde-li o duchovního, do samočinné suspenze, upadá: ... 2° kdo, kromě případu, o němž v § 1, nemůže udílet svátostné rozhřešení, a přesto je neplatně uděluje, nebo vyslechne svátostné vyznání hříchů.

²⁴ *Kodex kanonického práva*, kán. 1379 – Kdo, kromě případů, o nichž v kán. 1378, předstírá udělení svátosti, bude potrestán spravedlivým trestem.

²⁵ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1443 – Kdo předstíral slavení Božské liturgie nebo jiných svátostí, ať je potrestán náležitým trestem, nevyjímaje velkou exkomunikaci.

²⁶ *Kodex kanonického práva*, kán. 1387 – Kněz, který při udělení nebo u příležitosti nebo pod záminkou svátosti smíření svádí kajícího ke hříchu proti šestému přikázání Desatera, bude potrestán podle závažnosti zločinu suspenzí, zákazy, zbaveními a v závažnějších případech propuštěn z duchovního stavu.

²⁷ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1440 – Kněz, který při udělení nebo u příležitosti nebo pod záminkou svátosti smíření svádí kajícího ke hříchu proti čistotě, bude potrestán náležitým trestem, nevyjímaje zbavení duchovenské hodnosti.

²⁸ *Kodex kanonického práva*, kán. 1388 – § 1. Zpovědník, který přímo porušil svátostné tajemství, upadá do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci; kdo pouze nepřímo, bude potrestán podle závažnosti zločinu.

²⁹ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1456 – § 1. Zpovědník, který přímo porušil svátostné tajemství, ať je potrestán velkou exkomunikací, při zachování kán. 728 § 1 odst. 1; pokud toto tajemství vyradil jiným způsobem, ať je potrestán náležitým trestem. [*Kodex kánonů východních církví*, kán. 728 – § 1. Apoštolskému stolci je vyhrazeno rozhřešení od těchto hříchů: 1° přímého porušení svátostného tajemství; ...]

§ 2. Při zachování předpisu § 1 č. 5 je Kongregaci pro nauku víry vyhrazen také závažnější trestný čin spočívající v nahrání jakýmkoli technickým prostředkem nebo ve zlovolném rozšiřování sdělovacími prostředky toho, co bylo ve skutečném nebo fiktivním svátostném vyznání řečeno zpovědníkem nebo kajícím.³⁰ Kdo by se dopustil tohoto trestného činu, ať je potrestán podle závažnosti zločinu, nevyjímaje – jde-li o duchovního – propuštění z duchovního stavu nebo zbavení duchovenské hodnosti.

³⁰ KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. *Dekret o ochraně důstojnosti svátosti pokání* (23. 9. 1988). In AAS 80 (1988), s. 1367.

Congregationi pro Doctrina Fidei reservatur quoque delictum gravius attentatae sacrae ordinationis mulieris:³¹

1° firmo praescripto can. 1378 *Codicis Iuris Canonici*, tum qui sacrum ordinem conferre attentaverit tum mulier quae sacrum ordinem recipere attentaverit in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit;

2° si vero qui mulieri sacrum ordinem conferre vel mulier quae sacrum ordinem recipere attentaverit, christifidelis fuerit *Codici Canonum Ecclesiarum Orientalium* subiectus, firmo praescripto can. 1443 eiusdem *Codicis*, excommunicatione maiore puniatur, cuius remissio etiam reservatur Sedi Apostolicae;

3° si vero reus sit clericus dimissione vel depositione puniri poterit .

³¹ CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, *Decretum generale de delicto attentatae sacrae ordinationis mulieris*, 19 decembris 2007, in AAS 100 (2008) 403.

Art. 6

§ 1. Delicta graviora contra mores, Congregationi pro Doctrina Fidei cognoscendo reservata, sunt:

1° delictum contra sextum Decalogi praeceptum cum minore infra aetatem duodeviginti annorum a clerico commissum; in hoc numero minori aequiparatur persona quae imperfecto rationis usu habitu pollet;

2° comparatio vel detentio vel divulgatio imaginum pornographicarum minorum infra aetatem quattuordecim annorum quovis modo et quolibet instrumento a clerico turpe patrata.

§ 2. Clericus qui delicta de quibus in § 1 patrauerit, pro gravitate criminis puniatur, non exclusa dimissione vel depositione.

Art. 7

§ 1. Salvo iure Congregationis pro Doctrina Fidei a praescriptione derogandi pro singulis casibus, actio criminalis de delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis praescriptione extinguitur spatio viginti annorum.

§ 2. Praescriptio decurrit ad normam can. 1362 § 2³² *Codicis Iuris Canonici* et can. 1152 § 3³³ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*. In delicto autem, de quo in art. 6 § 1 n. 1, praescriptio decurrere incipit a die quo minor duodevicesimum aetatis annum explevit.

Kongregaci pro nauku víry je vyhrazen závažnější trestný čin pokusu o svátostné svěcení ženy:³¹

1. při zachování kán. 1378 *Kodexu kanonického práva* upadají do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci jak ten, kdo se pokouší udělit svěcení, tak žena, která se je pokouší přijmout;

2. pokud by ten, kdo se pokouší udělit svěcení ženě, nebo žena, která se je pokouší přijmout, byli katolíci podřízení *Kodexu kánonů východních církví*, ať jsou při zachování kán. 1443 tohoto kodexu potrestáni velkou exkomunikací, jejíž prominutí je též vyhrazeno Apoštolskému stolci;

3. pokud by viník byl duchovním, může být potrestán propuštěním z duchovního stavu nebo zbavením duchovenské hodnosti.

³¹ KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. *Všeobecně závazné nařízení o trestném činu pokusu o svěcení ženy* (19. 12. 2007). In AAS 100 (2008), s. 403.

Čl. 6

§ 1. Závažnější trestné činy proti mravům, jejichž projednávání je vyhrazeno Kongregaci pro nauku víry, jsou:

1. trestný čin proti šestému přikázání Desatera spáchaný klerikem s nezletilou osobou mladší 18 let; pro účely tohoto předpisu je nezletilým postavena na roveň osoba, která trvale nemá úplné užívání rozumu;

2. získávání, držení nebo rozšiřování pornografických obrazových materiálů osob mladších 14 let spáchané duchovním k nemravným účelům, a to jakýmkoli způsobem a jakýmkoli technickým prostředkem.

§ 2. Duchovní, který by spáchal trestné činy popsané v § 1, ať je potrestán podle závažnosti zločinu, nevyjímaje propuštění z duchovního stavu nebo zbavení duchovenské hodnosti.

Čl. 7

§ 1. Při zachování práva, aby Kongregace pro nauku víry v jednotlivém případě derogovala toto ustanovení, se obžaloba u trestných činů vyhrazených Kongregaci pro nauku víry promlčuje po uplynutí 20 let.

§ 2. Promlčecí doba běží podle předpisu kán. 1362 § 2³² *Kodexu kanonického práva* a kán. 1152 § 3³³ *Kodexu kánonů východních církví*. V případě trestného činu, o němž v čl. 6 § 1 odst. 1, začíná promlčecí doba běžet ode dne, kdy nezletilá osoba dovršila věk 18 let.

³² *Codex Iuris Canonici*, can. 1362 — § 2. Praescriptio decurrit ex die quo delictum patratum est, vel, si delictum sit permanens vel habituale, ex die quo cessavit.

³³ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1152 — § 3. Praescriptio decurrit ex die, quo delictum patratum est, vel, si delictum est permanens vel habituale, ex die, quo cessavit.

Pars Altera

NORMAE PROCESSUALES

Titulus I

De Tribunalis constitutione et competentia

Art. 8

§ 1. Congregatio pro Doctrina Fidei est Supremum Tribunal Apostolicum pro Ecclesia Latina necnon pro Ecclesiis Orientalibus Catholicis ad cognoscenda delicta articulis praecedentibus definita.

§ 2. Hoc Supremum Tribunal cognoscit etiam alia delicta, de quibus reus a Promotore Iustitiae accusatur ratione connexionis personae et complicitatis.

§ 3. Sententiae huius Supremi Tribunalis, latae intra limites propriae competentiae, Summi Pontificis approbationi non subiciuntur.

Art. 9

§ 1. Iudices huius Supremi Tribunalis sunt ipso iure Patres Congregationis pro Doctrina Fidei.

§ 2. Patrum collegio, primus inter pares, praest Congregationis Praefectus et, munere Praefecti vacante aut ipso Praefecto impedito, eius munera explet Congregationis Secretarius.

§ 3. Praefecti Congregationis est nominare etiam alios iudices stabiles vel deputatos.

Art. 10

Iudices nominati sacerdotes sint oportet, matura aetatis, laurea doctorali in iure canonico praediti, bonis moribus, prudentia et iuris peritia praeclari, licet munus iudiciale vel consultivum apud aliud Dicasterium Romanae Curiae simul exerceant.

Art. 11

Ad accusationem exhibendam et sustinendam Promotor Iustitiae constituitur, qui sit sacerdos, laurea doctorali in iure canonico praeditus, bonis moribus, prudentia et iuris peritia praeclarus, qui officium suum in omnibus

³² *Kodex kanonického práva*, kán. 1362 — § 2. Promlčecí doba běží ode dne, kdy byl zločin spáchán, nebo, jestliže jde o zločin trvajících nebo pokračujících, ode dne, kdy přestal.

³³ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1152 — § 3. Promlčecí doba běží ode dne, kdy byl zločin spáchán, nebo, jestliže jde o zločin trvajících nebo pokračujících, ode dne, kdy přestal.

Část druhá

PROCESNÍ NORMY

Stat' I.

Složení a pravomoc soudu

Čl. 8

§ 1. Kongregace pro nauku víry je nejvyšším apoštolským soudem pro projednávání trestných činů popsanych ve výše uvedených člancích jak pro latinskou církev, tak i pro východní katolické církve.

§ 2. Tento Nejvyšší soud projednává také trestné činy, z nichž je viník obviněn ochráncem spravedlnosti z důvodů spojených s osobou obviněného nebo se složitostí případu.

§ 3. Rozsudky tohoto Nejvyššího soudu, vynesené v mezích jeho kompetence, nepodléhají schválení papežem.

Čl. 9

§ 1. Soudci tohoto Nejvyššího soudu jsou samým právem kardinálové Kongregace pro nauku víry [dále jen „kongregace“].

§ 2. Kolegiu kardinálů jako první mezi sobě rovnými předsedá prefekt kongregace, při uprázdnění úřadu prefekta nebo při zabrání výkonu jeho úřadu vykonává jeho úkoly sekretář kongregace.

§ 3. Prefektovi kongregace přísluší jmenovat i jiné soudce, stálé nebo pověřené.

Čl. 10

Za soudce mají být jmenováni kněží zralého věku, mající doktorát kanonického práva, dobrých mravů, kteří vynikají rozvážností a právní zkušeností, i kdyby zároveň vykonávali jiné soudní nebo poradní posláním u jiného dikasteria Římské kurie.

Čl. 11

Pro podání a projednávání obžaloby je ustanoven ochránce spravedlnosti, kterým musí být kněz s doktorátem kanonického práva, dobrých mravů a vynikající rozvážností i právní zkušeností, a ten vykonává svůj úřad ve všech

iudicii gradibus expleat.

Art. 12

Ad munera Notarii et Cancellarii, deputantur sacerdotes, sive huius Congregationis Officiales sive externi.

Art. 13

Advocati et Procuratoris munere fungitur sacerdos, laurea doctorali in iure canonico praeditus, qui a Praeside collegii adprobatur.

Art. 14

In aliis Tribunalibus vero, pro causis de quibus in his normis, munera Iudicis, Promotoris Iustitiae, Notarii atque Patroni tantummodo sacerdotes valide explere possunt.

Art. 15

Firmo praescripto can. 1421³⁴ *Codicis Iuris Canonici* et can. 1087³⁵ *Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium*, Congregationi pro Doctrina Fidei licet dispensationes concedere e requisitis sacerdotii necnon laurae doctoralis in iure canonico.

³⁴ *Codex Iuris Canonici*, can. 1421 — § 1. In dioecesi constituentur ab Episcopo iudices dioecesani, qui sint clerici.

§ 2. Episcoporum conferentia permittere potest ut etiam laici iudices constituentur, e quibus, suadente necessitate, unus assumi potest ad collegium efformandum.

§ 3. Iudices sint integrae fama et in iure canonico doctores vel saltem licentiati.

³⁵ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1087 — § 1. In eparchia nominentur ab Episcopo eparchiali iudices eparchiales, qui sint clerici.

§ 2. Patriarcha consulta Synodo permanenti vel Metropolita, qui Ecclesiae metropolitanae sui iuris praeest, consultis duobus Episcopis eparchialibus ordinatione episcopali senioribus permittere potest, ut etiam alii christifideles iudices nominentur, ex quibus suadente necessitate unus assumi potest ad collegium efformandum; in ceteris casibus hac in re adest Sedes Apostolica.

§ 3. Iudices sint integrae fama, in iure canonico doctores vel saltem licentiati, prudentia et iustitiae zelo probati.

Art. 16

Quoties Ordinarius vel Hierarcha notitiam saltem verisimilem habeat de delicto graviore, investigatione praevia peracta, eam significet Congregationi pro Doctrina Fidei quae, nisi ob peculiaria rerum adiuncta causam sibi advocet, Ordinarium vel Hierarcham ad ulteriora procedere iubet, firmo tamen, si casus ferat, iure appellandi contra sententiam primi gradus tantummodo ad Supremum Tribunal eiusdem

fázích soudního řízení.

Čl. 12

Pro úřad notáře a kancléře ať jsou určeni kněží, buď úředníci této kongregace, nebo externí.

Čl. 13

Úkol advokáta či zástupce zastává kněz s doktorátem kanonického práva, schválený předsedou senátu.

Čl. 14

U jiných soudů mohou při projednávání případů, o nichž pojednávají tyto normy, platně zastávat úřady soudce, ochránce spravedlnosti, notáře a patrona (právní pomoc) pouze kněží.

Čl. 15

Při zachování kán. 1421³⁴ *Kodexu kanonického práva* a kán. 1087³⁵ *Kodexu kánonů východních církví* přísluší Kongregaci pro nauku víry udělovat dispenze od požadavků kněžství i doktorátu kanonického práva.

³⁴ *Kodex kanonického práva*, kán. 1421 — § 1. V diecézi ustanoví biskup diecézní soudce, kteří musí být duchovními.

§ 2. Biskupská konference může dovolit, aby soudci byli ustanoveni i laici, z nichž v případě nutnosti může být jeden přibrán k vytvoření senátu.

§ 3. Soudci mají mít bezvadnou pověst a být doktory nebo alespoň licenciáty kanonického práva.

³⁵ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1087 — § 1. V eparchii ať eparchiální biskup jmenuje eparchiální soudce, kteří musí být duchovními.

§ 2. Patriarcha po vyslechnutí stálého synodu nebo metropolita, který je v čele metropolitní církve sui iuris, po vyslechnutí dvou eparchiálních biskupů starších podle pořadí biskupského svěcení může dovolit, aby i ostatní katolíci byli jmenováni soudci, z nichž může být v případě nutnosti jeden přibrán k vytvoření senátu; v ostatních případech je třeba se v této věci obrátit na Apoštolský stolec.

§ 3. Soudci mají mít bezvadnou pověst, mají být doktory nebo alespoň licenciáty kanonického práva a osvědčit se rozvážností a spravedlností.

Čl. 16

Kdykoli se ordinář nebo hierarcha dozví, že mohlo dojít ke spáchání závažnějšího trestného činu, ať to po vykonání předběžného šetření oznámí Kongregaci pro nauku víry, která – pokud si pro specifické okolnosti případu neponechá řízení sama – pověří ordináře nebo hierarchu dalším řízením, při zachování práva odvolat se proti rozsudku první instance jedině k Nejvyššímu soudu této kongregace, nakolik

Congregationis.

Art. 17

Si casus ad Congregationem directe deferatur, investigatione praevia haud peracta, munera processui praeliminaria, quae iure communi ad Ordinarium vel Hierarcham spectant, ab ipsa Congregatione adimpleri possunt.

Art. 18

Congregatio pro Doctrina Fidei, in causis ad eam legitime deductis, actus sanare potest, salvo iure defensionis, si leges mere processuales violatae fuerint a Tribunalibus inferioribus ex mandato eiusdem Congregationis vel iuxta art. 16 agentibus.

Art. 19

Firmo iure Ordinarii vel Hierarchae, ab investigatione praevia inchoata, imponendi quae in can. 1722³⁶ Codicis Iuris Canonici vel in can. 1473³⁷ Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium statuuntur, etiam Praeses Tribunalis pro Turno, ad instantiam Promotoris Iustitiae, eandem habet potestatem sub iisdem condicionibus in ipsis canonibus determinatis.

³⁶ *Codex Iuris Canonici*, can. 1722 — Ad scandala praevenienda, ad testium libertatem protegendam et ad iustitiae cursum tutandum, potest Ordinarius, audito promotore iustitiae et citato ipso accusato, in quolibet processu stadio accusatum a sacro ministerio vel ab aliquo officio et munere ecclesiastico arcere, ei imponere vel interdicere commorationem in aliquo loco vel territorio, vel etiam publicam sanctissimae Eucharistiae participationem prohibere; quae omnia, causa cessante, sunt revocanda, eaque ipso iure finem habent, cessante processu poenali.

³⁷ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1473 — Ad scandala praevenienda, ad testium libertatem protegendam et ad iustitiae cursum tuendum potest Hierarcha audito promotore iustitiae et citato ipso accusato in quolibet statu et grado iudicii poenalis accusatum ab exercitio ordinis sacri, officii, ministerii vel alterius muneris arcere, ei imponere vel prohibere commorationem in aliquo loco vel territorio, vel etiam publicam Divinae Eucharistiae susceptione prohibere; quae omnia causa cessante sunt revocanda et ipso iure finem habent cessante iudicio poenali.

Art. 20

Supremum Tribunal Congregationis pro Doctrina Fidei iudicat in secunda instantia:

1° causas a Tribunalibus inferioribus in prima instantia iudicatas;

2° causas ab eodem Supremo Tribunali Apostolico in prima instantia definitas.

odvolání přichází v úvahu.

Čl. 17

Pokud je případ přímo předložena kongregaci, aniž bylo provedeno předběžné šetření, může přípravné kroky před procesem, které má dle obecného práva vykonat ordinář nebo hierarcha, provést sama kongregace.

Čl. 18

Kongregace pro nauku víry může v případech, které jí byly zákonně předány, při zachování práva na obranu zplatnit dřívější úkony, pokud nebyly ze strany nižších soudů, jednajících na základě pověření daného dle čl. 16, dodrženy čistě procesní předpisy.

Čl. 19

Při zachování práva ordináře nebo hierarchy již od započetí předběžného šetření uložit opatření stanovená v kán. 1722³⁶ *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1473³⁷ *Kodexu kánonů východních církví*, má stejnou pravomoc také předseda senátu na popud ochránce spravedlnosti za týchž podmínek, jak jsou určeny ve jmenovaných kánonech.

³⁶ *Kodex kanonického práva*, kán. 1722 – K zabránění pohoršení, ochraně svobody svědků a zabezpečení průběhu spravedlnosti může ordinář po poradě s ochráncem spravedlnosti a po předvolání obžalovaného zakázat mu v kterémkoli stavu řízení výkon posvátné služby nebo některého církevního úřadu nebo úkolu, uložit mu nebo zakázat pobyt na některém místě nebo území nebo také mu zakázat veřejnou aktivní účast na eucharistii; toto vše je nutno odvolat po zániku důvodu a toto také samým právem zaniká ukončením trestního řízení.

³⁷ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1473 – K zabránění pohoršení, ochraně svobody svědků, zabezpečení průběhu spravedlnosti může hierarcha po poradě s ochráncem spravedlnosti a po předvolání obžalovaného zakázat mu v kterémkoli stavu a fázi trestního řízení výkon posvátné služby nebo některého církevního úřadu nebo úkolu, uložit mu nebo zakázat pobyt na některém místě nebo území nebo také mu zakázat veřejnou aktivní účast na Božské eucharistii; toto vše je nutno odvolat po zániku důvodu a toto také samým právem zaniká ukončením trestního řízení.

Čl. 20

Nejvyšší soud Kongregace pro nauku víry soudí v druhé instanci:

1. věci rozhodnuté v první instanci nižšími soudy;

2. věci rozhodnuté týmž Nejvyšším apoštolským soudem v první instanci.

Titulus II De ordine iudiciario

Art. 21

§ 1. Delicta graviora Congregationi pro Doctrina Fidei reservata, in processu iudiciali persequenda sunt.

§ 2. Attamen Congregationi pro Doctrina Fidei licet:

1° in singulis casibus, ex officio seu ex instantia Ordinarii vel Hierarchae, decernere ut per decretum extra iudicium de quo in can. 1720 Codicis Iuris Canonici et in can. 1486 Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium procedatur; ea tamen mente ut poenae expiatoriae perpetuae solummodo de mandato Congregationis pro Doctrina Fidei irrogentur;

2° casus gravissimos, ubi, data reo facultate sese defendendi, de delicto patrato manifeste constat, directe ad decisionem Summi Pontificis quoad dimissionem e statu clericali vel depositionem una cum dispensatione a lege caelibatus deferre.

³⁸ *Codex Iuris Canonici*, can. 1720 — Si Ordinarius censuerit per decretum extra iudicium esse procedendum:

1° reo accusationem atque probationes, data facultate sese defendendi, significet, nisi reus, rite vocatus, comparere neglexerit;

2° probationes et argumenta omnia cum duobus assessoribus accurate perpendat;

3° si de delicto certo constat neque actio criminalis sit extincta, decretum ferat ad normam cann. 1342-1350, expositis, breviter saltem, rationibus in iure et in facto.

³⁹ *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1486 — § 1. Ad validitatem decreti, quo poena irrogatur, requiritur, ut:

1° accusatus de accusatione atque probationibus certior fiat data sibi opportunitate ius ad sui defensionem plene exercendi, nisi ad normam iuris citatus comparere neglexit;

2° discussio oralis inter Hierarcham vel eius delegatum et accusatum habeatur praesentibus promotore iustitiae et notario;

3° in ipso decreto exponatur, quibus rationibus in facto et in iure punitio innitatur.

§ 2. Poenae autem, de quibus in can. 1426, § 1, sine hac procedura imponi possunt, dummodo de earum acceptatione ex parte rei scripto constat.

[*Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, can. 1426 — § 1. Nisi alia poena iure determinata est, irrogari possunt secundum antiquas Ecclesiarum orientalium traditiones poenae, quibus imponitur aliquod grave opus religionis vel pietatis vel caritatis peragendum veluti preces determinatae, pia peregrinatio, speciale ieiunium, elemosynae, recessus spirituales. ...]

Art. 22

Praefectus Turnum trium vel quinque

Stat' I. Soudní řád

Čl. 21

§ 1. Závažnější trestné činy vyhrazené Kongregaci pro nauku víry mají být projednávány v soudním řízení.

§ 2. Přesto Kongregace pro nauku víry může:

1. rozhodnout v jednotlivém případě z úřední povinnosti nebo na žádost ordináře nebo hierarchie, aby se postupovalo mimosoudním rozhodnutím, o němž v kán. 1720 *Kodexu kanonického práva* a v kán. 1486 *Kodexu kánonů východních církví*; vždy ale tak, aby byly trvalé pořádkové tresty udělovány pouze na základě pověření Kongregací pro nauku víry;

2. nejtěžší případy, kde – po umožnění viníkovi hájit se – je spáchání trestného činu zcela zřejmé, předat přímo papeži k rozhodnutí ohledně propuštění z duchovního stavu nebo zbavení duchovenské hodnosti spojené s dispensí od celibátu.

³⁸ *Kodex kanonického práva*, kán. 1720 – Jestliže ordinář usoudil, že je nutno použít mimosoudního rozhodnutí:

1° oznámí viníkovi obžalobu s důkazy a dá mu možnost hájit se, pokud se řádně předvolaný viník dostavil;

2° se dvěma přísedícími důkladně projedná důkazy a tvrzení;

3° jestliže je jistota o zločinu a obžaloba nezanikla, vydá rozhodnutí podle kán. 1342 až 1350 s alespoň krátkým odůvodněním po stránce právní i skutkové.

³⁹ *Kodex kánonů východních církví*, kán. 1486 – § 1. K platnosti rozhodnutí, jímž se uloží trest, se vyžaduje:

1. aby obviněný byl seznámen s obžalobou i důkazy a byla mu plně dána možnost hájit se, ledaže by se řádně předvolaný nedostavil;

2. aby se za přítomnosti ochránce spravedlnosti a notáře konal ústní pohovor hierarchie nebo jeho delegáta s obviněným;

3. aby se v samotném rozhodnutí vyjádřilo, na základě jakých důvodů po stránce právní i skutkové se ukládá trest.

§ 2. Tresty, o nichž v kán. 1426 § 1, mohou být bez této procedury uloženy, jen pokud je písemně zaznamenáno, že s nimi viník souhlasí.

[*Kodex kánonů východních církví*, kán. 1426 – § 1. Není-li v právu stanoven jiný trest, mohou být dle starobylých tradicí východních církví uloženy tresty, jimiž se ukládá vykonání nějakého závažného úkonu zbožnosti nebo lásky, např. určené modlitby, pouť, speciální půst, almužna, duchovní cvičení. ...]

Čl. 22

Prefekt ustanoví na projednání jednotlivých

iudicium ad causam cognoscendam constituat.

Art. 23

Si in gradu appellationis Promotor Iustitiae accusationem specificè diversam afferat, hoc Supremum Tribunal potest, tamquam in prima instantia, illam admittere et de ea iudicare.

Art. 24

§ 1. In causis ob delicta, de quibus in art. 4 § 1, Tribunal nomen denuntiantis sive accusato sive etiam eius Patrono significare non potest, nisi denuntians expresse consenserit.

§ 2. Idem Tribunal perpendere debet peculiare momentum circa denuntiantis credibilitatem.

§ 3. Animadvertendum tamen est ut quodvis periculum violandi sigillum sacramentale omnino vitetur.

Art. 25

Si quaestio incidens exoriatur, Collegium per decretum rem expeditissime definiat.

Art. 26

§ 1. Salvo iure ad hoc Supremum Tribunal appellandi, instantia apud aliud Tribunal quovis modo finita, omnia acta causae ad Congregationem pro Doctrina Fidei ex officio quam primum transmittantur.

§ 2. Promotoris Iustitiae Congregationis ius sententiam impugnandi decurrit a die qua sententia primae instantiae ipsi Promotori nota facta sit.

Art. 27

Adversus actus administrativos singulares in casibus de delictis reservatis, a Congregatione pro Doctrina Fidei latos vel probatos, habetur recursus, intra terminum peremptorium sexaginta dierum utilium interpositus, ad Congregationem Ordinariam eiusdem Dicasterii seu Feriam IV quae videt de merito ac de legitimitate, remoto quovis ulteriore recursu de quo in art. 123 Constitutionis Apostolicae *Pastor bonus*.⁴⁰

40) IOANNES PAULUS PP. II, *Constitutio apostolica Pastor bonus*, De Romana Curia, 28 iunii 1988, art. 123, in AAS 80 (1988) 891:

«§ 1. Praeterea [Supremum Tribunal Signaturae Apostolicae] cognoscit de recursibus, intra terminum peremptorium triginta dierum utilium interpositis, adversus actus administrativos singulares sive a Dicasteriis Curiae Romanae latos sive ab ipsis probatos, quoties contendatur num actus impugnatus legem aliquam in decernendo vel in procedendo violaverit.

případů senát o třech nebo pěti soudcích.

Čl. 23

Jestliže v odvolacím stupni ochránce spravedlnosti podá obžalobu odlišnou co do skutkové podstaty, tento Nejvyšší soud ji může přijmout a projednat jako v první instanci.

Čl. 24

§ 1. U trestných činů, o nichž v čl. 4 č. 1, Nejvyšší soud nesmí sdělit jméno oznamovatele ani obviněnému, ani jeho právnímu poradci, ledaže by s tím oznamovatel výslovně souhlasil.

§ 2. Týž soud musí brát zvlášť v úvahu věrohodnost oznamovatele.

§ 3. Je třeba dbát na to, aby nedošlo k žádnému porušení svátostného tajemství.

Čl. 25

Jestliže vyvstane nahodilá záležitost, ať ji senát co nejdříve vyřeší rozhodnutím.

Čl. 26

§ 1. Při zachování práva odvolat se k tomuto Nejvyššímu soudu se poté, co případ byl u jiného soudu jakýmkoli způsobem uzavřen, zašlou se z úřední povinnosti veškerá akta co nejdříve Kongregaci pro nauku víry.

§ 2. Na ochránce spravedlnosti kongregace přechází právo napadnout rozsudek ode dne, kdy je mu sdělen rozsudek první instance.

Čl. 27

Proti individuálním správním aktům vneseným nebo schváleným Kongregací pro nauku víry ve věci trestných činů jí vyhrazených je přípustné podat v propadné lhůtě 60 dní užitečných správních odvolání k řádnému shromáždění tohoto dikasteria neboli „Feria IV“ [„ke středě“]. Shromáždění posoudí jeho věcnou stránku a zákonnost, a tím je vyloučeno jakékoli další správní odvolání, o němž se pojednává v čl. 123 apoštolské konstituce *Pastor bonus*.⁴⁰

¹ JAN PAVEL II. *Apoštolská konstituce Pastor bonus o Římské kurii* (28. 6. 1988), čl. 123. In AAS 80 (1988), s. 891:

„§ 1. Kromě toho [Nejvyšší soud Apoštolské signatury] projednává odvolání, předložená v propadné lhůtě 30 dní užitečných, proti individuálním správním aktům jak vneseným, tak schváleným dikasterii Římské kurie, kdykoliv je sporné, zda napadený akt neporušil v rozhodnutí nebo v řízení nějaký zákon.

§ 2. In his casibus, praeter iudicium de illegitimitate, cognoscere etiam potest, si recurrens id postulet, de reparatione damnorum actu illegitimo illatorum.

§ 3. Cognoscit etiam de aliis controversiis administrativis, quae a Romano Pontifice vel a Romanae Curiae Dicasteriis ipsi deferantur necnon de conflictibus competentiae inter eadem Dicasteria».

Art. 28

Res iudicata habetur:

1° si sententia in secunda instantia prolata fuerit;

2° si appellatio adversus sententiam non fuerit intra mensem proposita;

3° si, in gradu appellationis, instantia perempta sit vel eidem renuntiatum fuerit;

4° si lata fuerit sententia ad normam art. 20.

Art. 29

§ 1. Expensae iudiciales solvantur prout sententia statuerit.

§ 2. Si reus expensas solvere non valeat, eadem solvantur ab Ordinario vel Hierarcha causae.

Art. 30

§ 1. Huiusmodi causae secreto pontificio subiectae sunt.⁴¹

⁴¹ SECRETARIA STATUS, *Rescriptum ex Audientia SS.mi il 4 febbraio, quo Ordinatio generalis Romanae Curiae foras datur*, 30 aprilis 1999, *Regolamento generale della Curia Romana*, 30 aprile 1999, art. 36 § 2, in AAS 91 (1999) 646: «Con particolare cura sarà osservato il segreto pontificio, a norma dell'Istruzione *Secreta continere* del 4 febbraio 1974».

SECRETARIA STATUS SEU PAPALIS, *Rescriptum ex Audientia, instructio Secreta continere, De secreto pontificio*, 4 februarii 1974, in AAS 66 (1974) 89-92:

«Art. 1. – Secreto pontificio comprehenduntur: ...

4) Denuntiationes extra iudicium acceptae circa delicta contra fidem et contra mores, et circa delicta contra Paenitentiae sacramentum patrata, nec non processus et decisio, quae ad hasce denuntiationes pertinent, salvo semper iure eius, qui ad auctoritatem delatus est, cognoscendae denuntiationis, si id necessarium ad propriam defensionem fuerit. Denuntiantis autem nomen tunc tantum patefieri licebit, cum auctoritati opportunum videatur ut denuntiatus et is, qui eum denuntiaverit, simul compareant; ...» (p. 90).

§ 2. Quicumque secretum violaverit, vel ex dolo aut gravi neglegentia, accusato vel testibus aliud damnum intulerit, ad instantiam partis laesae vel etiam ex officio, congruis poenis a Turno superiore puniatur.

Art. 31

Hisce in causis, una cum praescriptis harum normarum, quibus omnia Tribunalia Ecclesiae Latinae et Ecclesiarum Orientalium

§ 2. V těchto případech, kromě posouzení nezákonnosti, lze také jednat, pokud si to odvolávající se žádá, o nápravě škod způsobených nezákonným aktem.

§ 3. Projednává také jiné správní spory, které jsou mu předloženy papežem nebo dikasterií Římské kurie, a také kompetenční spory mezi dikasterií Římské kurie.

Čl. 28

Rozhodnutí se považuje za pravomocné, jestliže:

1. byl vynesena rozsudek v druhé instanci;

2. nebylo proti rozsudku podáno odvolání ve lhůtě jednoho měsíce;

3. v odvolacím stupni řízení zaniklo nebo se jej strany vzdaly;

4. byl vynesena rozsudek podle předpisu čl. 20.

Čl. 29

§ 1. Soudní výlohy se hradí dle ustanovení rozsudku.

§ 2. Pokud viník není s to uhradit výlohy, uhradí je ordinář nebo hierarcha příslušný ve věci.

Čl. 30

§ 1. Tyto případy podléhají papežskému tajemství.⁴¹

⁴¹ STÁTNÍ SEKRETARIÁT. *Reskript z audience u papeže 4. února, kterým se vydává Všeobecný řád Římské kurie* (30. 4. 1999), *Všeobecný řád Římské kurie* (30. 4. 1999), čl. 36 § 2. In AAS 91 (1999), s. 646: „S obzvláštní péčí musí být zachovááno papežské tajemství dle ustanovení instrukce *Secreta continere* z 24. února 1974.“

STÁTNÍ NEBOLI PAPEŽSKÝ SEKRETARIÁT. *Reskript z audience, instrukce Secreta continere, o papežském tajemství* (4. 2. 1974). In AAS 66 (1974), s. 89–92:

„Čl. 1. – Papežské tajemství zahrnuje: ...

4) Mimosoudně obdržena oznámení o trestných činech proti víře a proti mravům a ohledně trestných činů spáchaných proti svátosti pokání, rovněž jednání a rozhodnutí, která se k těmto oznámením vztahují, při stálém zachování práva toho, o němž bylo autoritě oznámení podáno, být s oznámením obeznámen, pokud by to bylo nezbytné k jeho vlastní obraně. Zveřejnit jméno oznamovatele je však dovoleno pouze tehdy, když by se jevílo autoritě vhodné, aby ten, koho se oznámení týká, a oznamovatel byli konfrontováni, ...“ (s. 90).

§ 2. Tomu, kdo by úmyslně nebo ze závažné nedbalosti porušil tajemství a způsobil nějakou škodu obviněnému nebo svědkům, může na žádost poškozeného nebo také z úřední povinnosti předseda senátu uložit náležitý trest.

Čl. 31

V těchto případech se spolu s předpisy těchto norem, jež zavazují všechny soudy latinské církve i východních katolických církví, mají

Catholicarum tenentur, canones quoque de delictis et poenis necnon de processu poenali utriusque Codicis applicandi sunt.

aplikovat také kánony o trestných činech a trestech i o trestním řízení, obsažené v obou kodexech.

Priloha listu Kongregace pro nauku vıry z 21. května 2010
(4) Krátká zpráva o změnách Norem o závažnějších trestných činech vyhrazených Kongregaci pro nauku vıry

CONGREGAZIONE PER LA DOTTRINA
DELLA FEDE

**BREVE RELAZIONE CIRCA LE
MODIFICHE INTRODOTTE NELLE
NORMAE DE GRAVIORIBUS DELICTIS
RISERVATI ALLA CONGREGAZIONE PER
LA DOTTRINA DELLA FEDE**

Nel nuovo testo delle *Normae de gravioribus delictis*, così come modificato a seguito della decisione del Romano Pontefice Benedetto XVI del 21 maggio 2010, sono presenti vari emendamenti sia nella parte concernente le norme sostanziali, sia in quella afferente le norme processuali.

Le modifiche introdotte nel testo normativo sono le seguenti:

A) a seguito della concessione, ad opera del Santo Padre Giovanni Paolo II, in favore della Congregazione per la Dottrina della Fede, di alcune facoltà, successivamente confermate dal successore Benedetto XVI in data 6 maggio 2005, sono stati inseriti:

1. il diritto, previo mandato del Romano Pontefice, di giudicare i Padri Cardinali, i Patriarchi, i Legati della Sede Apostolica, i Vescovi e altre persone fisiche di cui ai cann. 1405 § 3 CIC e 1061 CCEO (**art. 1 § 2**);

2. l'ampliamento del termine di prescrizione dell'azione criminale, che è stato portato ad anni venti, salvo sempre il diritto della Congregazione per la Dottrina della Fede di derogarvi (**art. 7**);

3. la facoltà di concedere al personale del Tribunale e agli Avvocati e Procuratori la dispensa dal requisito del sacerdozio e da quello della laurea in diritto canonico (**art. 15**);

4. la facoltà di sanare gli atti in caso di violazione delle sole leggi processuali ad opera dei Tribunali inferiori, salvo il diritto di difesa (**art. 18**);

5. la facoltà di dispensare dalla via processuale giudiziale, e cioè di procedere *per decretum extra iudicium*: in tal caso la Congregazione per la Dottrina della Fede, valutata la singola fattispecie, decide di volta in

KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY

**KRÁTKÁ ZPRÁVA O ZMĚNÁCH NOREM
O ZÁVAŽNĚJŠÍCH TRESTNÝCH ČINECH
VYHRAZENÝCH KONGREGACI PRO
NAUKU VÍRY**

V novém textu *Norem o závažnějších trestných činech vyhrazených Kongregaci pro nauku vıry*, upraveném na základě rozhodnutí papeže Benedikta XVI. z 21. května 2010, jsou některé změny jak v části pojednávající o hmotněprávních normách, tak v části pojednávající o procesních normách.

V normativním textu byly provedeny tyto změny:

A) v důsledku některých zmocnění, která udělil Kongregaci pro nauku vıry Jan Pavel II. a následně je potvrdil jeho nástupce Benedikt XVI. dne 6. května 2005, byly do textu vloženy:

1. právo soudit na základě předchozího papežského pověření kardinály, patriarchy, legáty Apoštolského stolce, biskupy a jiné fyzické osoby, o nichž v kán. 1405 CIC a v kán. 1061 CCEO (**čl. 1 § 2**);

2. prodloužení promlčecí lhůty obžaloby: lhůta byla prodloužena na 20 let, přičemž je trvale zachováno právo Kongregace pro nauku vıry, aby od ní udělila výjimku (**čl. 7**);

3. zmocnění udělit soudnímu personálu, advokátům a zástupcům stran dispens od požadavku kněžského svěcení a od doktorátu z kanonického práva (**čl. 15**);

4. zmocnění zplatnit právní akty v případě porušení pouhých procesních předpisů ze strany nižších soudů, vždy však při zachování práva na obhajobu (**čl. 18**);

5. zmocnění dispenzovat od soudního řízení, a tedy postupovat mimosoudním rozhodnutím: takto po prozkoumání jednotlivých skutkových podstat bude Kongregace pro nauku vıry rozhodovat případ od případu buď z úřední

volta, *ex officio* o su istanza dell'Ordinario o del Gerarca, quando autorizzare il ricorso alla via extragiudiziale (in ogni caso, per l'irrogazione delle pene espiatorie perpetue occorre il mandato della Congregazione per la Dottrina della Fede) (**art. 21 § 2 n. 1**);

6. la facoltà di presentare direttamente il caso al Santo Padre per la *dimissio e statu clericali* o per la *depositio, una cum dispensatione a lege caelibatus*: in tale ipotesi, salva sempre la facoltà di difesa dell'accusato, oltre all'estrema gravità del caso, deve risultare manifestamente la commissione del delitto oggetto di esame (**art. 21 § 2 n. 2**);

7. la facoltà di ricorrere al superiore grado di giudizio della Sessione Ordinaria della Congregazione per la Dottrina della Fede, in caso di ricorsi contro provvedimenti amministrativi, emanati o approvati dai gradi inferiori della medesima Congregazione, concernenti i casi di delitti riservati (**art. 27**).

B) Sono state inoltre inserite nel testo ulteriori modifiche, e segnatamente:

8. sono stati introdotti i *delicta contra fidem*, cioè eresia, apostasia e scisma, relativamente ai quali è stata in particolare prevista la competenza dell'Ordinario, *ad normam iuris*, a procedere giudizialmente o *extra iudicium* in prima istanza, salvo il diritto di appellare o ricorrere innanzi alla Congregazione per la Dottrina della Fede (**art. 1 § 1 e art. 2**);

9. nei delitti contro l'Eucaristia, le fattispecie delittuose dell' *attentatio liturgicae eucharistici Sacrificii actionis*, di cui al can. 1378 § 2 n. 1 CIC, e la simulazione di essa, di cui al can. 1379 CIC e al can. 1443 CCEO, non sono più considerate unitariamente sotto lo stesso numero, bensì sono apprezzate separatamente (**art. 3 § 1 nn. 2 e 3**);

10. sempre nei delitti contro l'Eucaristia, sono stati eliminati, rispetto al testo precedentemente in vigore, due incisi, precisamente: "*alterius materiae sine altera*", e "*aut etiam utriusque extra eucharisticam celebrationem*", sostituiti, rispettivamente, con "*unius materiae vel utriusque*" e con "*aut extra eam*" (**art. 3 § 2**);

11. nei delitti contro il sacramento della Penitenza, sono state introdotte le fattispecie delittuose di cui al can. 1378 § 2 n. 2 CIC (tentare di impartire l'assoluzione sacramentale, non potendo darla validamente, o l'ascoltare la confessione sacramentale) e ai cann. 1379 CIC e

povinnosti, nebo na základě žádosti ordináře nebo hierarchy, kdy schválit užití mimosoudní cesty (v každém případě je pro uložení trvalých pořádkových trestů potřebné pověření ze strany Kongregace pro nauku víry) (**čl. 21 § 2 č. 1**);

6. zmocnění předložit případ přímo Svatému Otci pro propuštění z duchovního stavu nebo zbavení duchovenské hodnosti, spojené s dispencí od celibátu: to lze – při trvalém zachování práva obviněného na obranu – uplatnit v situaci, kdy jde o mimořádně závažný případ a zároveň je zcela zřejmě prokázáno spáchání trestného činu (**čl. 21 § 2 č. 2**);

7. zmocnění odvolat se k vyššímu stupni, a to k rozhodnutí řádného shromáždění Kongregace pro nauku víry, v případě odvolání proti správním opatřením uloženým nebo schváleným v nižší instanci touž kongregací ve věci vyhrazených trestných činů (**čl. 27**).

B) Do textu byly kromě toho vloženy další změny, a to:

8. byly přidány trestné činy proti víře, tedy hereze, apostaze a schisma, u nichž se především předpokládá kompetence ordinářů vést dle norem práva soudní nebo mimosoudní řízení v první instanci, při zachování práva podat odvolání proti rozsudku nebo správní odvolání ke Kongregaci pro nauku víry (**čl. 1 § 1 a čl. 2**);

9. v oblasti trestných činů proti Eucharistii již nejsou skutkové podstaty týkající se pokusu o sloužení mše a předstírání jejího slavení, o nichž v kán. 1378 § 2 odst. 1 CIC a v kán. 1379 CIC a v kán. 1443 CCEO, pojednány společně pod týmž číselným označením, ale odděleně (**čl. 3 § 1 č. 2 a 3**);

10. dále v oblasti trestných činů proti Eucharistii jsou odstraněny v porovnání s dosud platným textem dvě vsuvky, tj. "*alterius materiae sine altera*" [jedné látky bez druhé] a "*aut etiam extra eucharisticam celebrationem*" [a také mimo slavení mše], a nahrazeny "*unius materiae vel utriusque*" [jedné látky nebo obou] a "*aut extra eam*" [nebo mimo ni] (**čl. 3 § 2**);

11. v oblasti trestných činů proti svátosti pokání byly přidány skutkové podstaty, o nichž v kán. 1378 § 2 odst. 2 CIC (pokus o udělení svátostného rozhřešení při nemožnosti je platně udělit, anebo nelegitimní vyslechnutí svátostného vyznání) a v kán. 1379 CIC a

1443 CCEO (simulazione dell'assoluzione sacramentale) (**art. 4 § 1 nn. 2 e 3**);

12. sono state inserite le fattispecie della violazione indiretta del sigillo sacramentale (**art. 4 § 1 n. 5**) e della captazione e divulgazione, commesse maliziosamente, delle confessioni sacramentali (*iuxta* decreto della Congregazione per la Dottrina della Fede del 23 settembre 1988) (**art. 4 § 2**);

13. è stata introdotta la fattispecie penale dell'attentata ordinazione sacra di una donna, secondo quanto stabilito nel decreto della Congregazione per la Dottrina della Fede del 19 dicembre 2007 (**art. 5**);

14. nei *delicta contra mores*: si è equiparato al minore la persona maggiorenne che abitualmente ha un uso imperfetto della ragione, il tutto con espressa limitazione al numero in parola (**art. 6 § 1 n. 1**);

15. si è aggiunta, inoltre, la fattispecie comprendente l'acquisizione, la detenzione o la divulgazione, *a clerico turpe patrata*, in qualsiasi modo e con qualsiasi mezzo, di immagini pornografiche aventi ad oggetto minori degli anni 14 (**art. 6 § 1 n. 2**);

16. si è chiarito che i *munera processui praeliminaria* possono, e non già debbono, essere adempiuti dalla Congregazione per la Dottrina della Fede (**art. 17**);

17. si è introdotta la possibilità di adottare le misure cautelari, di cui al can. 1722 CIC e al can. 1473 CCEO, anche durante la fase dell'indagine previa (**art. 19**).

v kán. 1143 CCEO (předstírání svátostného rozhřešení) (**čl. 4 § 1 č. 2 a 3**);

12. jsou přidány skutkové podstaty nepřímého porušení svátostného tajemství (**čl. 4 § 1 č. 5**) a zlovolného záznamu nebo rozšiřování svátostného vyznání (stanovené dekretem Kongregace pro nauku víry z 23. září 1988) (**čl. 4 § 2**);

13. je přidána skutková podstata pokusu o svátostné svěcení ženy, která již byla stanovena dekretem Kongregace pro nauku víry z 19. prosince 2007 (**čl. 5**);

14. v oblasti trestných činů proti mravům: nezletilé osobě je postavena na roveň zletilá osoba, která trvale nemá úplné užívání rozumu, to vše s výslovným vymezením v daném čísle textu (**čl. 6 § 1 č. 1**);

15. je kromě toho přidána skutková podstata spočívající v získávání, držení nebo rozšiřování pornografických obrazových materiálů osob mladších 14 let spáchané duchovním k nemravným účelům, a to jakýmkoli způsobem a jakýmkoli technickým prostředkem (**čl. 6 § 1 č. 2**);

16. ujasnilo se, že přípravné kroky před procesem mohou, a již nemusí, být vykonány Kongregací pro nauku víry (**čl. 17**);

17. je přidána možnost užít ochranná opatření, o nichž v kán. 1722 CIC a v kán. 1473 CCEO, také během fáze předběžného šetření (**čl. 19**);

Dal Palazzo del Sant'Uffizio, 21 maggio 2010

V paláci Svatého oficia dne 21. května 2010.

William Card. Levada
Prefetto

+ Luis F. Ladaria, S.I.
Arcivescovo tit. di Thibica
Segretario

William kard. Levada
prefekt

+ Luis F. Ladaria, S.J.
titulární arcibiskup thibický
sekretář

Přeložil doc. Damián Němec, dr, na překladu spolupracovali Dr. Libor Botek, Th.D. a ICDr. Jiří Dvořáček.